

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 38/2016)

София, 21 септември 2016 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 15.09.2016 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници.....	4
1.4	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2	Есенна кампания	7
3	Външна търговия с основни земеделски култури.....	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Плодове и зеленчуци.....	8
4	Цени	8
4.1	Зърнени и маслодайни култури	8
4.2	Плодове и зеленчуци.....	9
	Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица и проведени основни селскостопански мероприятия по области.....	11

Забележка: *Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.*

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 15.09.2016 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

По оперативни данни, към 15.09.2016 г. са прибрани 1 170,9 хил. тона слънчоглед и 734,3 хил. тона царевица, което е съответно с 26,9% и 62,3% повече в сравнение с отчетеното по същото време на 2015 г. На този етап и при двете култури се наблюдава съществено по-бърз темп на прибиране на реколтата в сравнение с миналата година, в съчетание с малко по-висок среден добив от декар.

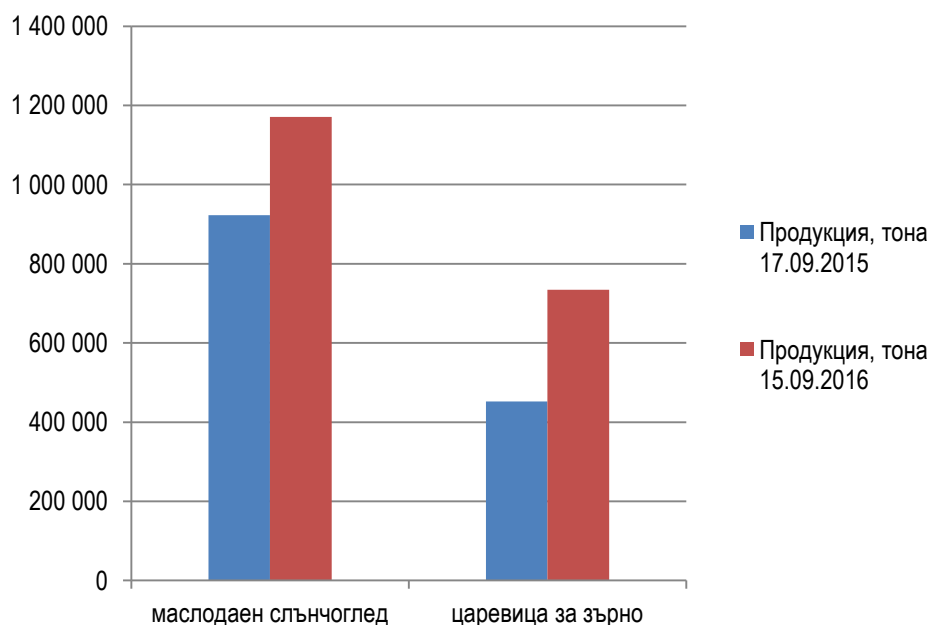
Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 15.09.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

	15.09.2016					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 592 871	5 258 213	69,3%	1 170 853	223	0,0%	21,8%	26,9%	4,2%
царевица за зърно	4 219 599	1 360 049	32,2%	734 266	540	-0,5%	53,3%	62,3%	5,9%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 15.09.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

1.2 Реколта от пролетници

Оперативните данни към 15.09.2016 г. сочат намаление на производството на картофи, пипер и пъпеши с между 5,2% и 9,2% спрямо същия период на 2015 г. Същевременно, продукцията от дини бележи ръст от 14,3%, а тази от домати е без съществена промяна.

Към момента средният добив от пипер, дини и пъпеши е с между 3,1% и 19,6% по-висок спрямо реколта `2015, а този от домати и картофи - незначително по-нисък, съответно с 0,7% и 0,8%.

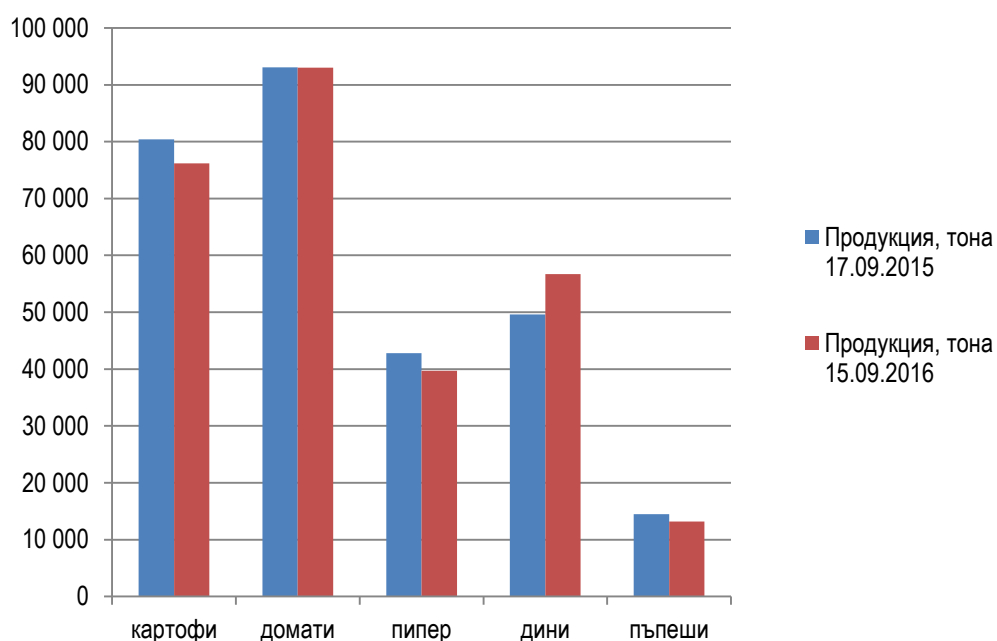
Реколта от пролетници към 15.09.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

	15.09.2016				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	119 801	58 773	76 184	1 296	-2,0%	-4,4%	-5,2%	-0,8%
домати	44 784	37 403	92 989	2 486	3,2%	0,6%	-0,1%	-0,7%
пипер	39 315	34 622	39 714	1 147	-11,0%	-10,0%	-7,2%	3,1%
дини	30 462	28 672	56 709	1 978	5,4%	0,6%	14,3%	13,6%
пъпеши	13 408	12 470	13 165	1 056	-19,6%	-24,0%	-9,2%	19,6%
фасул	34 065	19 655	2 603	132	15,8%	-15,5%	-23,5%	-9,6%
градински грах	18 333	16 033	6 264	391	27,3%	66,8%	87,8%	12,7%
леща	19 255	18 369	2 406	131	23,0%	23,6%	24,9%	0,8%
соя	145 150	58 936	8 154	138	-46,1%	-42,9%	-33,6%	16,0%
ориз	93 270	*	*	*	-16,6%	-	-	-
овес	107 485	76 211	17 216	226	-16,7%	-18,4%	-1,0%	21,5%
сорго	28 693	7 638	1 490	195	-31,0%	78,0%	16,1%	-34,8%
шарен слънчоглед	79 222	31 386	6 415	204	-31,4%	-38,8%	-12,3%	42,7%
царевица силажна	167 275	122 941	296 579	2 412	-6,4%	-0,4%	25,3%	25,8%
пролетен ечемик	30 976	29 746	8 696	292	-65,9%	-59,3%	-55,1%	10,2%
фуражен грах	104 059	88 079	34 734	394	29,0%	64,3%	39,7%	-15,1%
захарно цвекло	903	*	*	*	4200,0%	-	-	-
памук	34 073	3 300	90	27	97,5%	-	-	-
лен	900	825	61	74	28,6%	17,9%	-12,9%	-26,0%
тютюн ориент.	50 135	43 589	5 526	127	-30,6%	-37,6%	-32,9%	7,6%
тютюн Бърлей	6 210	5 415	716	132	-38,3%	-39,5%	-59,8%	-33,7%
тютюн Вирджиния	36 980	30 558	3 922	128	-16,7%	-17,2%	7,6%	29,3%

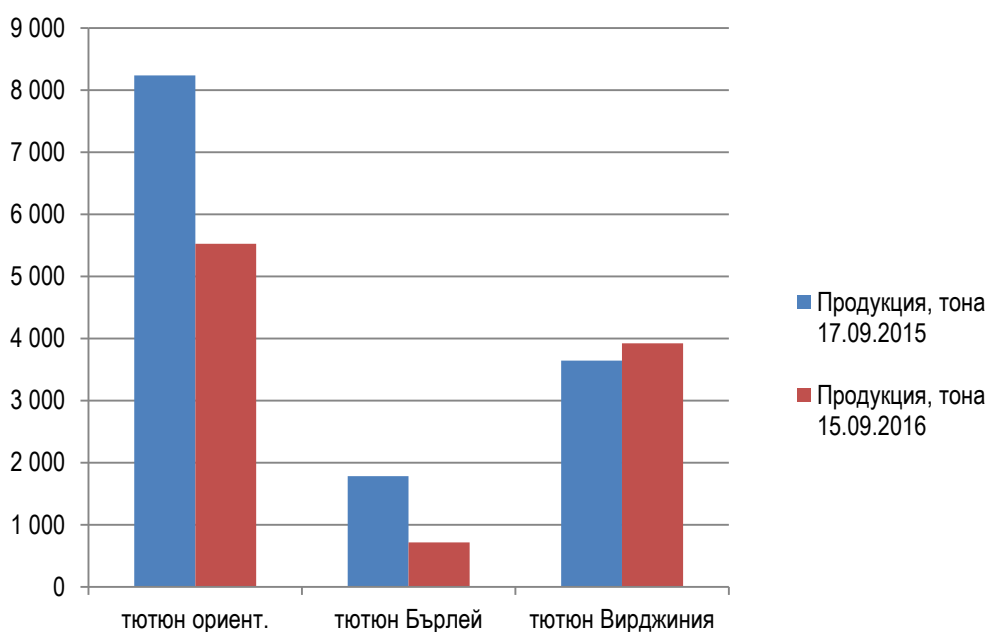
Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

* Няма данни

Продукция от основни пролетници - зеленчукови култури към 15.09.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

Продукция от основни сортове тютюн към 15.09.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

1.4 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

Според оперативните данни, към 15.09.2016 г. продукцията от праскови, ягоди, вишни, сливи, ябълки и череша е с между 3,9% и 25,5% по-висока на годишна база. От друга страна, при производството на малини, кайсии, лавандула, лозя (десертни и винени) и маслодайна роза се наблюдава намаление в границите от 2,7% до 31,8% в сравнение със същия период на миналата година.

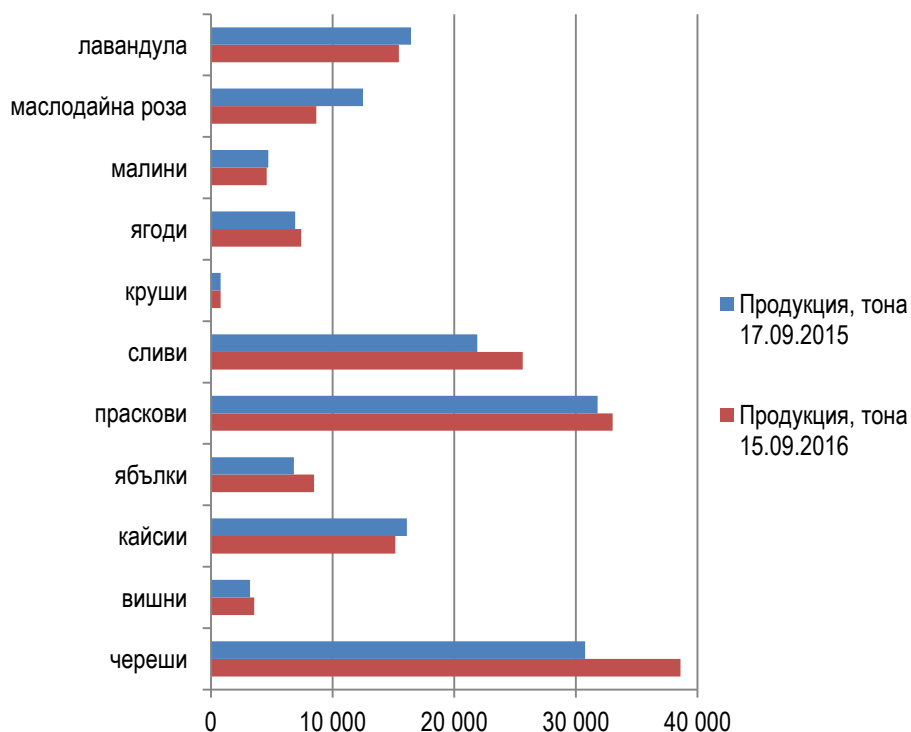
Към момента по-значително увеличение на средните добиви спрямо реколта `2015 се отчита при ябълките (с 35,8%), сливите (с 23%) и черешите (с 21,7%), а намаление - при десертните лозя и маслодайната роза (съответно с 15,8% и 31%).

Реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 15.09.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

	15.09.2016				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	76 039	74 928	38 587	515	-2,2%	3,1%	25,5%	21,7%
вишни	13 152	11 032	3 557	322	-3,9%	-1,1%	10,9%	11,8%
кайсии	27 627	25 848	15 169	587	-2,8%	-2,6%	-5,8%	-3,3%
ябълки	47 562	9 272	8 477	914	-1,8%	-8,4%	24,4%	35,8%
прааскови	43 051	38 902	33 009	849	1,4%	-2,3%	3,9%	6,4%
сливи	63 923	44 003	25 618	582	3,6%	-4,8%	17,0%	23,0%
круши	4 396	1 556	790	507	5,1%	-13,7%	0,0%	15,8%
ягоди	10 758	10 599	7 422	700	4,9%	11,6%	7,3%	-3,8%
малини	14 783	11 272	4 587	407	-15,3%	-6,2%	-2,7%	3,8%
маслодайна роза	32 988	32 978	8 659	263	0,3%	0,3%	-30,8%	-31,0%
лавандула	50 062	47 269	15 444	327	-6,4%	-7,7%	-6,1%	1,9%
лозя винени	532 824	51 506	29 209	567	4,8%	-29,0%	-31,8%	-4,1%
лозя десертни	50 593	19 035	8 831	464	2,1%	-13,8%	-27,5%	-15,8%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Продукция от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 15.09.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

2 Есенна кампания

По оперативни данни, към 15.09.2016 г. е извършена пресяитбена подготовка на 3 254 744 дка, а дълбока оран – на 1 544 713 дка, съответно с 18,1% и 24,6% по-малко спрямо година по-рано.

Засетите площи с маслодайна рапица, ечемик и пшеница изостават с между 33,1% и 90,3% в сравнение с отчетените по същото време на 2015 г., докато сеитбата на тритикале започва по-рано.

Засети площи с есенници към 15.09.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г., дка

Култура	17.09.2015	15.09.2016	Изм., %
пшеница	138 391	13 355	-90,3%
ечемик	26 930	5 248	-80,5%
маслодайна рапица	849 493	568 433	-33,1%
тритикале	*	300	-

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

3 Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

През последната седмица през Пристанище Варна (откъдето обикновено се осъществява основна част от износа на зърнени и маслодайни култури¹) са изнесени 69 хил. тона пшеница, докато експорт на ечемик и рапица не е реализиран. Общо за периода от началото на 2016/17 пазарна година до 18.09.2016 г. износът на пшеница през порта нараства с 27% на годишна база, а този на рапица - над три пъти. От друга страна, експортът на ечемик се свива с 91% спрямо аналогичния период на предходната година.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.07. – 18.09.2015	04.07. – 18.09.2016	Изменение
пшеница	588 428	747 465	27,0%
ечемик	66 838	6 035	-91,0%
рапица	54 680	181 726	232,3%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Към момента през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1, не е реализиран износ на пшеница, ечемик и рапица.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевича и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

През периода 01 - 18.09.2016 г. през Пристанище Варна са изнесени 19,9 хил. тона слънчоглед, при липса на износ за същия период на предходната година. Засега през пристанището не са преминавали товари с царевица – реколта `2016 за експорт.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.09. – 18.09.2015	01.09. – 18.09.2016	Изменение
царевица	1 619	0	-
слънчоглед	0	19 907	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на 2016/17 пазарна година не е отчетен износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

Информацията за общия износ на основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 37/2016, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за търговията през юли 2016 г.

Вносът на зърнени и маслодайни култури традиционно е ограничен, като от 01.07.2016 г. до 18.09.2016 г. не е осъществяван такъв през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

3.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 37/2016, ще бъде направена към средата на м. октомври 2016 г., след публикуване на данните от Националния статистически институт.

4 Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 14.09.2016 г. средните изкупни цени на рапица, слънчоглед и царевица отбелязват леко понижаване с между 0,2% и 1,1% на седмична база, докато тези на пшеница (хлебна и фуражна) и ечемик остават без промяна.

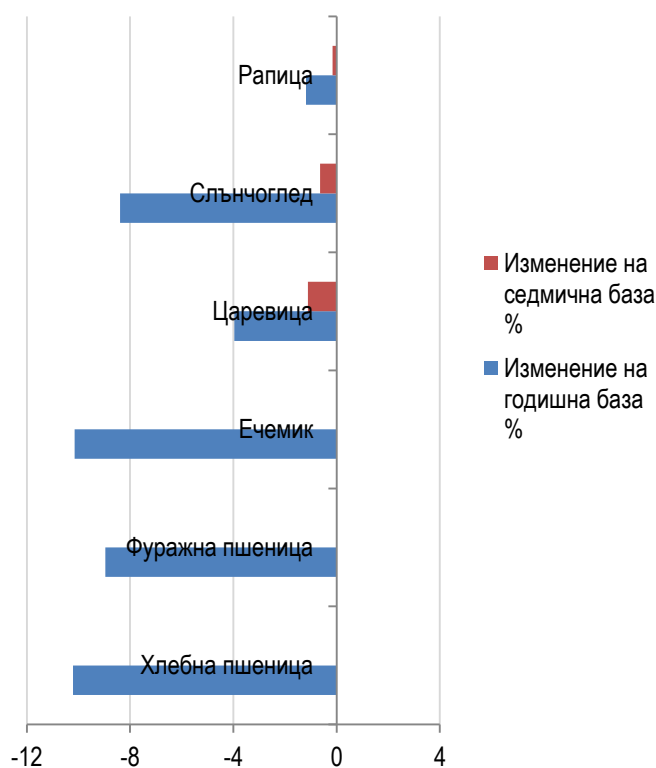
Средните изкупните цени на основните зърнени и маслодайни култури продължават да се движат под нивата отпреди една година. Намалението на годишна база е по-слабо изразено при рапицата и царевицата – съответно с 1,2% и 4% и по-съществено при пшеницата, ечемика и слънчогледа – с между 8,4% и 10,2%.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 14.09.2016 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./тон без ДДС

	16.09.2015	07.09.2016	14.09.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	284	255	255	-10,2	0,0
Фуражна пшеница	268	244	244	-9,0	0,0
Ечемик	266	239	239	-10,2	0,0
Царевица	278	270	267	-4,0	-1,1
Слънчоглед	680	627	623	-8,4	-0,6
Рапица	673	666	665	-1,2	-0,2

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХ

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 14.09.2016 г.

4.2 Плодове и зеленчуци

Към 16.09.2016 г. средните цени на едро на оранжерийни домати, картофи, ябълки, десертно грозде, дини и пъпеши се повишават с между 2,1% и 15,8% на седмична база. От друга страна, при търговията на едро с праскови, полски домати и пипер се отчита поевтиняване, в рамките на 6,1 – 16,2%.

Сравнявайки със същия период на 2015 г., средните цени на едро на десертно грозде, полски домати, пъпеши, зелен пипер и дини бележат спад с между 7% и 28,3%, докато тези

на оранжерийните домати и картофите се повишават съответно с 1,4% и 1,8%.

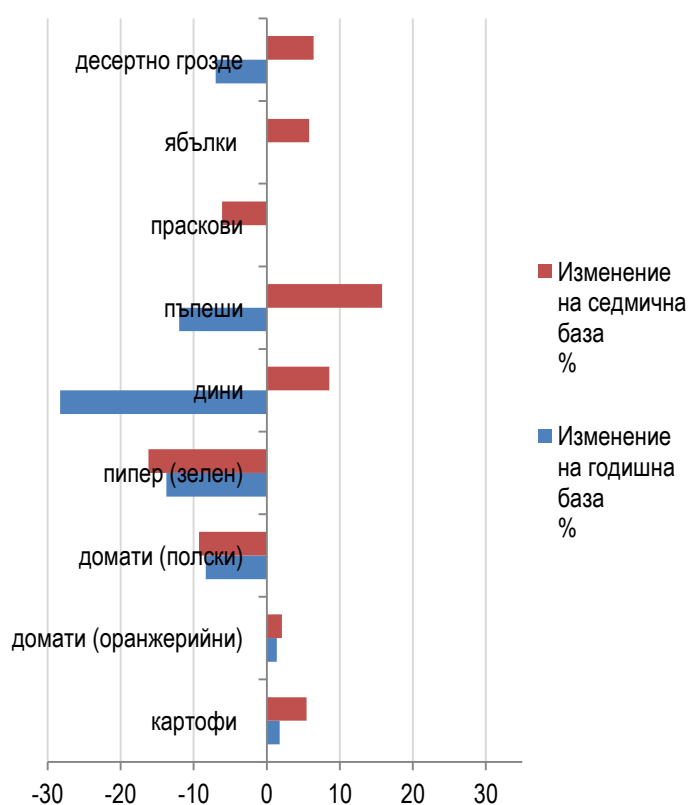
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 16.09.2016 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./кг

	18.09.2015	09.09.2016	16.09.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,57	0,55	0,58	1,8	5,5
домати (оранжерийни)	1,44	1,43	1,46	1,4	2,1
домати (полски)	0,96	0,97	0,88	-8,3	-9,3
пипер (зелен)	1,02	1,05	0,88	-13,7	-16,2
дини	0,53	0,35	0,38	-28,3	8,6
пъпеши	1,00	0,76	0,88	-12,0	15,8
череша	*	*	*	-	-
ябълки	0,91	0,86	0,91	0,0	5,8
праскови	1,23	1,31	1,23	0,0	-6,1
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	1,55	-	-
десертно грозде	1,43	1,25	1,33	-7,0	6,4

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХ

* Няма данни

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 16.09.2016 г.

Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица и проведени основни селскостопански мероприятия по области

Справка за хода на жътвата

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1240	0	950	76.61%	95	100
Бургас	340580	0	285235	83.75%	46163.7	162
Варна	404396	0	312663	77.32%	65547.8	210
Велико Търново	485556	0	266372	54.86%	69172.02	260
Видин	395520	0	247400	62.55%	55925	226
Враца	432065	1372	293229	68.08%	80017	273
Габрово	33280	0	4515	13.57%	734	163
Добрич	810885	0	606250	74.76%	163332.5	269
Кърджали	2150	0	1540	71.63%	261.4	170
Кюстендил	9055	0				
Ловеч	138586	0	76300	55.06%	16176	212
Монтана	349255	0	245822	70.38%	59272	241
Пазарджик	58580	0	19200	32.78%	1872	98
Перник	50385	0	200	0.40%	25	125
Плевен	745708	0	531060	71.22%	145892	275
Пловдив	238937	0	167997	70.31%	22486.2	134
Разград	247020	1727	222220	90.59%	54876	247
Русе	456149	275	360449	79.07%	86710.13	241
Силистра	368162	543.4	167290	45.51%	43450.2	260
Сливен	227100	0	203620	89.66%	30944	152
Смолян		0				
София-град	58139	0				
София	95140	0	13534	14.23%	2368	175
Стара Загора	420241	0	322308	76.70%	55746.56	173
Търговище	237865	0	106015	44.57%	23830.7	225
Хасково	323090	0	231980	71.80%	38387.6	165
Шумен	309718	263	240255	77.64%	52140	217
Ямбол	360743	2493.5	331809.4	92.62%	55428.6	167
ОБЩО	7599545	6674	5258213	69.25%	1170853.4	223

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	8940	0	510	5.70%	71	139
Бургас	15750	0	6130	38.92%	2341	382
Варна	158245	0	51418	32.49%	21203	412
Велико Търново	310617	0	103900	33.45%	62466	601
Видин	124485	0	1200	0.96%	700	583
Враца	378066	0	172543	45.64%	88682	514
Габрово	81800	0				
Добрич	961717	0	324602	33.75%	175475.5	541
Кърджали	1805	0	1355	75.07%	471	348
Кюстендил	3175	0				
Ловеч	95153	0	52418	55.09%	23110	441
Монтана	161127	0	7390	4.59%	4419	598
Пазарджик	10680	0				
Перник	6507	0				
Плевен	689894	0	360163	52.21%	221507	615
Пловдив	60240	0	13835	22.97%	8437.07	610
Разград	183360	59	64060	34.95%	26851	419
Русе	245408	0	40016	16.31%	23867.3	596
Силистра	269510	57.62	84400	31.32%	37315	442
Сливен	42300	0				
Смолян	735	0	200	27.21%	80	400
София-град	32261	0				
София	28726	0				
Стара Загора	49059	171.4	14691	30.05%	5474.2	373
Търговище	103441	0	18083	17.48%	7692.5	425
Хасково	13270	0	5980	45.06%	3994.5	668
Шумен	175758	1140	34660	19.85%	19257	556
Ямбол	8998	0	2495	27.73%	852	341
ОБЩО	4221027	1428	1360049	32.23%	734266.07	540

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит- бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	Н (дка)	К (дка)	
Благоевград	3200				
Бургас	300030	15900	18600	6600	44380
Варна	223223	70576	18476	1476	139168
Велико Търново	127928	17300	41000	12000	28880
Видин	68100				
Враца	194709	1400	1400	1400	123320
Габрово	2300				
Добрич	210822				329554
Кърджали	860				250
Кюстендил	7950				1400
Ловеч	15000				
Монтана	98400	7000	43000		32450
Пазарджик					
Перник	66260				14730
Плевен	312790	2500	2500	2500	249400
Пловдив	107370	9620	9620	9620	21010
Разград	151290	70960	82350	19400	3700
Русе	152460	62153	62153	61323	3550
Силистра	253660	253660	253660	253660	230890
Сливен	110800	16500	16500	16500	46900
Смолян					
София-град	18510				4410
София	24650				
Стара Загора	250335	55984	48365		68876
Търговище	71277	28877	28877	28877	11460
Хасково	212190	3000	1200	1200	10750
Шумен	110650	15480	19980	8000	73600
Ямбол	159980				106035
ОБЩО	3 254 744	630 910	647 681	422 556	1 544 713

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград					
Бургас					66070
Варна					26805
Велико Търново					12370
Видин					19380
Враца					2740
Габрово					
Добрич					59845
Кърджали					
Кюстендил					3260
Ловеч					10640
Монтана					12800
Пазарджик					
Перник	230				8320
Плевен	7915	1528		300	26360
Пловдив	2500	600			16350
Разград					83475
Русе					63253
Силистра					43600
Сливен					21300
Смолян					
София-град	2710	3120			7150
София					4670
Стара Загора					16038
Търговище					19427
Хасково					6600
Шумен					25980
Ямбол					12000
ОБЩО	13 355	5 248		300	568 433